

ප්‍රංග සාම්පූහ්‍ය අනාක්‍රමණීය මාරුගියෙන්

ანუ ვის მორჩილებ, მორჩილადევ?

60429 ლაზარია

“რამდენიც არ უნდა იხტუ-
ნაონ ჩვენმა არაკეთილმოსუ-
რნეებმა, ქვეყნის შიგნით თუ
ქვეყნის გარეთ, ვერაფერს ელ-
ირსებიან, ჩვენ ამ საკითხს მა-
ინც გადავწყვეტი!” — განა-
ცხადა საქართველოს პრეზიდე-
ნტმა კრისტიანის პოლიგრძე-
სტუმრობისას. საქმე საქართვე-
ლოდან რუსული სამხედრო ბა-
ზების გაყვანას ეხება. პრეზი-
დენტის ამ სიტყვებიდან, სულ
მცირე, ორი დასკვნა გამომდი-
ნარეობს: 1) ჩვენი არაკეთილ-
მოსურნენი ხტუნაობენ და 2) ის-
ინი ქვეყნის შიგნითაც არიან.

ურთიერთობა ნატოსთან ... გა-
მოიყენოს ენერგეტიკული და-
მოკიდებულების ფაქტორი ყო-
ფილი სოცებანაკისა და დსო-ს
ქვეყნებისთვის, განსაკუთრებ-
ით საქართველოსა და ბალტიი-
საზოის ... დააწესოს მკაცრი
ზეობრივი ცენტურა მედია-
ზე”. ესეც შენი “მყარი მართლ-
მადიდებლური მიმართულება”!
მაგრამ მყარი “მართლმადიდებ-
ლური იდეალებისადმი” ერთგუ-
ლება კიდევ უფრო აშკარად ჩანს
მოძრაობის პროგრამაში. აქ ვკი-
თხულობთ, რომ მოძრაობის
ურთიერთობისათვის მნი-

ხოტბის გარდა ერთობ კონკრე-
ტულ აზრებსაც გამოიტანამენ
“რით დაემუქრებიან რუსეთს
ჩვენი გამათხოვრებული სამ-
თავროები — საქართველო და
მოლდავეთი? სამხედრო ბაზებ-
ის გაყვანით? ჩვენ კი არ მოვი-
სურვებთ გაყვანას და არც გა-
ვიყვანთ, რაო, ომს დაგვინებე-
ენ? ამაზე ლაპარაკიც სასაცი-
ლოა, დიდი-დიდი რომელიმე
საერთაშორისო ინსტანციაში
გვიჩივლონ, და იქიდან კი
კრემლს თითს დაუქწევენ. მერე
რა? რაო, ცოტას ხომ არ გვემუ-
ქრაბიან ისაოთაც?” თა კონკ

თავისთავად, პრეზიდენტის ამ განცხადებაში დასაძრახი არ-აფერია, მაგრამ ჩვენ გამონათქ-ვამს კი არა, საქმეს ვედავებით, რადგან, როგორც ვფიქრობთ, საქართველოს ხელისუფლება თვითონ ჩუქნის მოხტუნავე არ-აკეთილმოსურნებს ძვირად ღირებულ სახტომელებს... ერთ-ერთი სტრატეგიულად მიმდინარეობა მიმართულებაა „მიმართული ენერგიის სისტე-მათა სამეცნიერო ტექნიკური ბაზის განვითარება, რათა მის საფუძველზე მოხდეს ახალ ფი-ზიკურ პრინციპებზე დაფუძ-ნებული იარაღის შემუშავება (ლაზერული, მაღალენერგეტი-კული კონცების, ზემაღლალი სიხ-ეროვნული სამუშაოებისა და კიბელური დააშინებს საქართველო-რუსეთს? რუსეთს კი შეუძლია გამორთოს გაზი, დენი...“ როგორც „პრეობრაჟენი“ ისე „ეროვნულ მენარმეთა კლუ-ბი“, „ანდრია პირველწოდებული ის ფონდი“, „ბანკი მილენიუმი“ და მრავალი სხვა, რუსეთის ოფიციალური პოლიტიკის ნაყოფი განვითარება მიმდინარეობა მიმართულებაა „მიმართული ენერგიის სისტე-მათა სამეცნიერო ტექნიკური ბაზის განვითარება, რათა მის საფუძველზე მოხდეს ახალ ფი-ზიკურ პრინციპებზე დაფუძ-ნებული იარაღის შემუშავება (ლაზერული, მაღალენერგეტი-კული კონცების, ზემაღლალი სიხ-ეროვნული სამუშაოებისა და კიბელური დააშინებს საქართველო-რუსეთს? რუსეთს კი შეუძლია გამორთოს გაზი, დენი...“. როგორც „პრეობრაჟენი“ ისე „ეროვნულ მენარმეთა კლუ-ბი“, „ანდრია პირველწოდებული ის ფონდი“, „ბანკი მილენიუმი“ და მრავალი სხვა, რუსეთის ოფიციალური პოლიტიკის ნაყოფი

ახლა კი ოდნავ უკან დავიხიოთ. 2000 წელს რუსეთში ჩატარდა ტელე- და კინოპროდუქციის კონკურსი „ანიგრაფი“. მის შედეგებში ვკითხულობთ, რომ ვინმე ანა ბელონოგოვამ ანიმაციური ფილმისთვის მიღიღო სპეციალური პრიზი საზოგადოებრივი მოძრაობა „ფერიცვალების“ მოსკოვის განცოფილებისა და პირადად დავით მორჩილაძისან.

ახლა კი კვლავ მოვისმინოთ, რომელი არის მას შემდეგი:

— რაო, ნეტარა სპეციალური პრიზი მიიღო ანუშეა ბელონგოვამ დავით მორჩილაძისგან? — იკითხავს მკითხველი, მაგრამ, სამწუხაროდ, მხოლოდ ცხრილი მოარტყამს. ათაანი კი აქვე, გვერდზეა: **სრულიად რუსეთის საზოგადოებრივი მოძრაობა „ფერიცვალება“**. თუმცა თვით ბ-ნი მორჩილაძე სულ სხვანაირად მოიხსენიებს ამ ორგანიზაციას, როცა თვით-ვე განმარტავს მასში საკუთარ როლს: “**მოსკოვში მე ვიყავი მოძრაობა „პრიაბრაუნიეს“ (ფერიცვალება)** დამფუძნებელი, რომელიც თუმცა საერო ხასიათისაა, მაგრამ აქვს მყარი მართლმადიდებლური მიმართულება”. ეს ნაწყვეტია ინტერვიუდან, რომელიც ბ-ნმა მორჩილაძემ მისცა გაზეთს “აცხოვნე სული შენი” (2004, № 8). ჩვენც ასე მოვიხსენიოთ ეს ორგანიზაცია, ოღონდ ტრანსკრიფციაში საჭირო კორექტივები შევიტანოთ: “**პრეობრაუნიენიე**”. მაინც რა საზოგადოებრივი მოძრაობა დააფუძნა ჩვენმა გაზმომარაგებელმა? ჯერ თვით მას მოვუსმინოთ: “**მისი მთავარი ამოცანა მართლმადიდებელ ქვეყნებს შორის კავშირის დამყარება და საძმოს ჩამოყალიბებაა**”.

როგორ გალობს ბ-ნი მორჩილაძე თავის ინტერვიუში: “**ქრისტიანობა მნამს მართლმადიდებელური მონაშის შესატყვისად**” — ქრისტე კი არა, ქრისტიანობა სწავლას თურმე. მაგრამ სიტყვებზე შემთხვევით როდი ვეკიდებით! — განვგარდოთ კითხვა: “**ჩემთვის მორჩილუნეობა ნიშნავს იმას, რომ ყველაფერში ვიხელმძღვანელო მართლმადიდებელური იდეალების მიხედვით** (ვაი, საცოდავო ქართულ! — ნ. ლ.) — **ბიზნესი იქნება ეს თუ პოლიტიკა**”. გამოვიტანოთ დასკვნები: 1) ჩვენს გაზმომარაგებელს ქრისტიანობის შესახებ საწყისი და ერთადერთი ინფორმაცია მიღებული აქვს რუსული ოფიციალური ფონდების დაარსებისას და სხვადასხვა პრეზენტაციებზე წარმოთქმული ბრტყელ-ბრტყელი სიტყვებისგან; 2) პოლიტიკაში მოღვაწეობა ჯერ კიდევ შარშან ოქტომბერში ჰქონდა გულში; 3) პოლიტიკაშიც იგივე იდეალებს მისდევს, რაც ბიზნესში.

“**მართლმადიდებელური ბიზნესის**” იდეალებზე კი ბ-ნი მორჩილაძის უშუალო კოლეგები მოგვითხოვთ — “**პრეობრაუნიენიეს**” მსგავსი “საერო და მყარ მართლმადიდებელურ ნიადაგზე მდგომი” კიდევ ერთი რუსული მოძრაობის — “**პრეობრაუნიენიეს**” ბიზნესიც და რუსული მართლმადიდებლობაც.

არა მგონია, ბ-ნი მორჩილაძე, გიორგი საკაძისა არ იყოს “უბეში ჯვარს ინახავდა” — სხვა თუ არაფერი, მსგავსად განსხვავებული სიმბოლოს მოძიება გაუქნელდებოდა. მაგრამ საკი თხავი სხვაა: რა სიზმრებს ხედავ ჩვენ ჩვენი, ქართული სპეციამისა-ხურები? სადა აქვთ თვალები?

— ნუთუ ძნელია ნახევარი საათით ინტერნეტში შესვლა, ორი სამი ტექსტის შედარება და უშუალო დასკვნების გამოტანა აბა, ამის შემდეგ განა ვინმექ მოუკიდოდა აზრად, რომ შესაძლებელია ბატონი მორჩილაძის დანიშვნა საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილედ საგარეო ეკონომიკის დარგში?

და მაინც, კიდევ ერთხელ მოვუსმინოთ თვით ბ-ნ მორჩილაძეს: “**როგორც ცნობილია სამონასტრო ცხოვრების რიტომი აგებულია ლოცვასა და მორჩილებაზე**. მე მგონია, რომი იგივე რიტმში შეიძლება ცხოვრება ერშიც — სამსახურში ბიზნესში და ა. შ. ნმ. დავით ალმაშენებელი უმეტეს დროს ატარებდა ლოცვაში — სწორედ ეს იყო ბრძოლებში მისი გამარჯვების საიდუმლო. ჩვენი მოძრაობის — “**პრეობრაუნიენიეს**” ბიზნესიც და რუსული მართლმადიდებებისა და რუსული მართლმადიდებლობებისა და რუსული მართლმადიდებლობაც.

კეთილი და პატიოსანი. ახლა
ხსნებული მოძრაობის საიტზე
ჩავიხედოთ (<http://preobrazhenie.narod.ru>). აქ ბევრს საინტე-
რესოსა და სულის მარგებელს
შეხვდება კაცი. მაგალითად, ას-
ეთ რამეს: „ჩვენი სახელმწიფოს
მთლიანობისა და ერის ფიზი-
კური გადარჩენისთვის მოძრა-
ობა „ვრეობრაჟენიე“ ითხოვს
რუსეთის ფედერაციის ხელი-
სუფლებისაგან ... შეწყვიტოს
აშშ-ს კვალდაკვალ სიარული
ორგანიზაციის „ეროვნულ მეწა-
რმეთა კლუბის“ წევრები (h):
“აღირახსნილი ჯუჯები ლამ-
ის მოერივნენ გულივერს ... რა-
ტომ არ ადგება ეს ბუმბერაზი
და მისთვის სიცოცხლის გამწა-
რებას არ აუკრძალავს ამ სახე-
ლგატებილ პოლიტიკურ წვრი-
ლოფეხობას, კერძოდ, საქართ-
ველოსა და მოლდავეთის ახლა-
ნდელ ხელისუფლებას, სრუ-
ლიად გაუგებარია“. გულივერი,
როგორც ხვდებით, რუსეთია.

ଗୁଣିତ କାଳେର ଦଶା

შპს "საქართველოს რკინიგზა" აცხადებს კონკურსს შპს "საქართველოს რკინიგზის" "მგზავრთა გადაყვანის" ფილიალის დირექტორის ვაკანტურ თანამდებობაზე კანდიდატურის შესარჩევად.

ზოგადი საკვალიფიკაციო მოთხოვნები

1. წერილობითი მოსაზრებები დარგის განვითარებისა და არსებული პრობლემების დაძლევის შესახებ (არაუმეტეს 2 გვერდი);
 2. უმაღლესი განათლება (სასურველია რკინიგზის ტრანსპორტის, სახელმწიფო მართვის ან მეცნიერების სპეციალობა);
 3. ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მუშაობის სტაჟი არანაკლებ 5 წელი;
 4. სასურველია ჰქონდეს რკინიგზის ტრანსპორტზე მუშაობის გამოცდილება;
 5. საკურვალოა უახო ენაბის თლობა (რუსული, ენგლიური).

წარმოსადგენი დოკუმენტაცია

1. ავტობიოგრაფია (CV);
 2. 2 ფოტოსურათი;
 3. განათლების მოწმობის ასლი (სერტიფიკატის ასლები) დედანის წარმოდგენით;
 4. პირადობის მოწმობის ასლი დედანის წარმოდგენით;
 5. განაცხადი თანამდებობაზე დანიშვნის შემთხვევაში მოსალოდნელ ინტერესთა კონფ-ლიქტის შესახებ.

განაცხადები მიიღება 2005 წლის 22 აპრილის 1800 საათამდე ყოველდღიურად 1000-1800 საათამდე (შაბათ-კვირის გარდა) შემდეგ მისამართზე: თბილისი, თამარ მეფის გამზირი N15, შპს "საქართველოს რკინიგზა", ადამიანთა რესურსების მართვისა და განვითარების სამსახური, II სართული, ტელ.: 56 34 08, 56 34 48, 56 46 79. ელ-ფოსტა: kadrebi@railway.ge

ახალი სახელმძღვანელოს ასი
„საპილოთო“ სკოლისთვის მოზადდება

ახალი სასწავლო წლიდას საქართველოს ას სკოლიამ პირველი, მეშვიდე და მეათე კლასის მოსწავლეები სწავლას ახალი სახელმძღვანელოებით შეუდგებიან. სახელმძღვანელოების პროექტებზე თოთხმეტი გამომცემლობა იმუშავებს.

ଭାଷାର ପ୍ରତିକାଳୀ

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს პროექტი „ილია ჭავჭავაძე“ ეროვნული სასწავლო გეგმების კომპონენტი მუშაობს, რომელიც სასწავლო პროცესის ისეთ ელემენტებს მოიცავს, როგორიცაა სტანდარტები თითოეულ საგანში, სწავლებისა და სწავლის ძირითადი პრინციპები და მეთოდები, საკოლო ცხოვრების ორგანიზების რეკომენდაციები, მეთოდიკა, მიდგომების პრიორიტეტები და სხვა. ეროვნულ სასწავლო გეგმების რომლობისაც დაინტენცირდები საბაზრო მოთხოვნების შესახებ.

2005-2006 სასწავლო წელს, ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმების გამოცდა საქართველოს ასი (“საპილოტე”) სკოლის პირველ, მეშვიდე და მეათე კლასებში მოხდება, და ამავე კლასებისოფას სასწავლო წლისთვის სახელმძღვანელოები მომზადდება.

საქართველოს გამომცემლები, რომლებმაც პირველი, მეშვიდე და მეათე კლასების სახელმძღვანელოების გამოცემაზე გაავალების დროისას განვითარებული და თაბაშედოვების საბაზრო მოთხოვნების შესახებ.

2005-2006 სასწავლო წელს, ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმების გამოცდა საქართველოს ასი (“საპილოტე”) სკოლის პირველ, მეშვიდე და მეათე კლასებში მოხდება, და ამავე კლასებისოფას სასწავლო წლისთვის სახელმძღვანელოები მომზადდება.

საქართველოს გამომცემლები, რომლებმაც პირველი, მეშვიდე და მეათე კლასების სახელმძღვანელოების გამოცემაზე გაავალების მიერ ინფორმირია, განსაზღვროს გარკვეულ ეტაპზე მოსწავლის მიერ ინფორმაციის,

ზე მუშაობის პარალელურად მიმდინარეობს გამომცემლებთან მუშაობა, ახალი სტანდარტების შესაბამისი სახელმძღვანელოების შექმნაზე. გამომცემლების მიერ წარდგენილ ავტორებს, რედაქტორებსა და მარკეტინგის სპე- კეთეს განაცხადი, შეხვდნენ რეფორმის შესაბამისი საგნობრივი პროგრამის სამუშაო ჯგუფს. თოთხმეტი გამომცემლობა თავისი საავტორო ჯგუფებით სახელმძღვანელოების გამოცემის მარათონში ჩაერთო. ივნისის დასა-

უნარ-ჩვევებისა და დამოკიდებულების აუცილებლად გასავითარებელი ოდენობა. პროგრამის შინაარსი აღნერს, თუ რა მასალაზე დაყრდნობით არის შესაძლებელი საგანმანათლებლო სტანდარტების მიღწევა. პროგ-

სახელმძღვანელოებით ისნავლიან (მათ გარდა, ვინც წელს მეათე კლასში გადადის, სხვა, არსებული და მომავალი მოსწავლები საქართველოში თორმეტწლიანზოგადსაგანმანათლებლო სკოლას დაამთავრებენ).

მაკვლები გრივი საქართველოს არ ცეკვისა

ირმა კახეთიაშვილი

კვირის ბოლომდე, 18 ქვეყნის 5 ათასამდე ლაბორატორია პოტენციურად სასიკედილო გრიპის ნიმუშებს გაანადგურებს. რამდენიმე თვის წინ ისინი შეცდომით მოხვდა სამედიცინო მოწყობილობების კომპლექტებში, რომლებიც აშშ-ს პათოლოგიების ინსტიტუტმა თავის წევნ ქვეყნებს გადაუზავნა.

ნიმუშები გრიპის ვირუსის იმ ნაირსახეობას წარმოადგენს, რომელმაც 1957 წელს 4 მილიონი ადამიანის სიცოცხლე შეინირა. თერთმეტი წლის შემდეგ, "აზიურად" წოდებული გრიპი გაქრა, თუმცა - არა უკვალიდ. მისი ცალკეული შემთხვევები ჩვენს დროშიც ფიქსირდება.

ვიღაცის დაუდევრობით დაზიანილი ნიმუშების შესახებ განვაში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ატეხა. მან ათასობით მეცნიერსა და მეცნიერებას მიზნით, ვირუსიანი სინჯარების სასწრა- რის განცხადებით, შემფორთების მთავარი მიზეზი ძალიან სერიოზულია. საქმე ისაა, რომ 1968 წლის შემდეგ დაბადებულ ადამიანებს ამ ვირუსის საწინააღმდეგო ანგისხეულები არ გააჩნიათ. ამდენად, დაინფიცირების შემთხვევაში მათ სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება.

"არავის ვაშინებთ, მაგრამ რისკი მაინც არსებობს. ჯერჯერობით შესაძლებელია, ლაპორატორიის რამდენიმე თანამშრომელმა თავი შეუძლოდ იგრძნოს და ვიმედოვნებ, რომ ინციდენტი ამით ამონტურება. თუმცა, მაინც უნდა გვახსოვდეს, რომ 1968 წლიდან ამ ვირუსის შტამი გრიპის ვაკცინაში ჩართული არ ყოფილა. ასევე, გრიპის ეს სახეობა სხვებსაც იოლად გადაეცემა," - აცხადებს სთორი.

დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის თანამშრომელთა განმარტებით, ამ ვირუსის საქართველოში შეღწევის და გავ- ების შენობებშივე განადგურდება. "რა თქმა უნდა, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ ატებილი განგაში უსაფუძვლო როდია. რამდენადაც ვიცი, ჯერჯერობით დაუდგენელია, როგორ აღმოჩნდა მოწყობილობების შესამოწმებელ ტესტებში გრიპის ვირუსის ნიმუშები, რომლებიც, როგორც წესი, სპეციალურ ლაბორატორიებში ინახება ხოლმე. რაც შეეხება უშუალოდ გრიპს ($H2N2$), მისი ლოკალური შემთხვევები რამდენიმე წლის წინაც გამოჩნდა, მაგრამ ვირუსი არ განვითარებულა. ამჟამად იგი ალარ ცირკულირებს," - გვითხრა დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელმა პაატა იმნაძე.

ზედმეტი პრობლემების თავიდან ასაცილებლად ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია ნაჩქარებად ცდილობს, გავრცელებული გრიპის ვირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინა შეიმუშაოს. მეცნიერთა ამით ტერორისტებმაც ისარგებლონ.

იმისათვის, რომ პრობლემამ მასტერაბური ტრაგედიის სახე არ მიიღოს, სინჯარები უკვე გაანადგურეს კანადის, ჰონკონგის, სინგაპურის, სამხრეთ კორეის, გერმანიის, ბრაზილიის, საფრანგეთის, იაპონიისა და ისრაელის ლაბორატორიებმა.

რაც შეეხება უსიამოვნებას გადარჩენილ საქართველოს მოსახლეობას, მას გაზაფხულის დადგომისთანავე, სხვა პრობლემებიც აქვს მისახედი. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრი მოქალაქეებს აფრთხოებს, რომ ინციდენტისა და ჯილების გავრცელების სეზონი. განსაკუთრებულად ფრთხილად სოფლად და დაბებში მცხოვრები მოსახლეობა უნდა იყოს. შეგახსენებთ, რომ სულ რამდენიმე დღის წინ ჯილებით დაავადების ორი შემთხვევა თბილისთან ახლოს გამოვლინდა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს გ ა ნ ც ხ ა დ ე პ ა

"საერთო სასამართლოების შესახებ" საქართველოს ორგანული კანონის 47-ე მუხლისა და "რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების შექმნის, მათი სამოქმედო ტერიტორიისა და მოსამართლეთა რაოდენობის განსაზღვრის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 14 ნოემბრის N649 ბრძანებულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე" საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 12 აპრილის N213 ბრძანებულების აფუნდებელზე, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესა საბჭო აცხადებს მოსამართლეობის კანდიდატების შესარჩევ კონკურსს შემდეგი ვაკანტურ თანამდებობების დასაკავებლად:

- ვ) ცნობა სამედიცინო-ნარკოლოგიური შემოწმების შესახებ;
ზ) საქართველოს მოქალაქეების პირადობის მოწმობა;
თ) უმაღლესი იურიდიული განათლების დამადასტურებელი დიპლომის ასლი;
ი) ამონაზერო შრომის წიგნიანდან;
კ) ცნობა ნასამართლობის არქონის შესახებ.
შენიშვნა: კანდიდატები, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს 2004 წლის ნოემბრის თვეში გამოცხადებულ მოსამართლეობის კანდიდატების საარჩევა, ან კურსში წარმოადგინა მწოდოთ ანუ/ხაობას.

မျှမှုဆောင်ရွက်မှု၊ သေဆုံးမှုနှင့် ပြည်တွင်အောင်လိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လိုက်ခဲ့သူများ

"ყველაფრი, რაც იწოდება
მოთა რუსთველის მასახა..."

მზის მარსაგიშვილი

ფეხებებში მინის გამოცლის მსგავსი განცდა, რაც იქრუსალიმის ჯვრის მონასტერში შოთა რუსთაველის დაზიანებული ფრესკის დანახვისას ვიგრძენი, ჭრილობას ვით დამრჩა და მიუხედავად იმისა, რომ უცდილობ, დავივრწყო, მოსვენებას არ მაძლევს. ბერძენი სასულიერო პირების სანინააღმდეგოდ და სასაყვედუროდ არავინ ჩამომართვას, მაგრამ ფრესკის ერთ საღამოში აღდგენით კიდევ უფრო შეურაცხყოფილი დავრჩი. ყველაზე მეტად კი დამაფიქრა იმ ფაქტმა, რომ ნაუცადევად აღდგენილ ფრესკაზე ნარწერა "რუსთვლიდან" ნაშლილი ასო "სანის" ფეხი, ასოები "თანი" და "ვინი" ნაშლილივე დატოვეს. ფაქტობრივად, ფრესკა უსახელოდ არჩა. შეიძლება ვკდები, მაგრამ მაშინ ეს ფაქტი ფრესკის დაზიანებაზე არანაკლებ მნიშვნელოვანი და უფრო შორს გამიზნულიც კი მეჩვენა. მით უშეტეს, რომ ასოების აღდგენას არც დიდი ჯაფა და არც დიდი დრო არ დასტირდებოდა: როგორც წინა წერილში ვიუწყებოდი ("24 საათი", N161, 9 ივლისი 2004 წ.): "თუ ფრესკა ბათქაშამდევ დაზიანებული, ასოები საღებავის ქვედა ფეხის დაუზიანებლად, ფრთხილად არის ჩამოფხევილი", ამონიან ახთავ, თავისი ირთვ შეიძლება გვევ, გვ. 67). თუკა ქ-ზე ელევტე ად პარაგრაფის დასაწყისში იმასაც აღნიშნავ, რომ "დღესდღობით საკვლევი საკითხის ირგვლივ მკვლევაზარგულებაში იქმდებ მცირე მასალა, რომ ყველაფერი რაც იწერება და ითქმის ამ საკითხთან დაკავშირებით, მეტ-ნაკლებად დასაბუთებული ვარაუდის ხსიათს ატარებს" (იქვე, გვ. 48).

მომავალში ფრესკასაც და ასოებს-აც „განახლებულსა და გაცხოველებულს“ ვიზიოლავთ და შოთა რუსთაველის ფრესკის ისტორიას კიდევ ერთი ფურცელი შეემატება. მისი დაზიანებაც ხომ უკვე ისტორიაა.

մոյշեցագ մինսա, րոմ ցահճա
աշր օլ աղնի՛նլո ջրէսյուս Շոտա
րյստազելուն ցացուցին սարսո-
ցուսա (ամ աշրմա, արա մարդու ჩիշըն
ցանցութենի, արամեծ ցրցանքու ցամո-
ւցմ'լ ցանցութենից ցայլացա: "Գոլօ-
ս Արմենին", 18.09.04), ჩիմո տաօնիս
սմրացլուսօնիստցուս և աղնաւ արա
մարդու չիմո տաօնիստցուս, իս կըլո-
ւունցագ մարդուն մարդունցասու:

ნდებისა, რომლებიც საოცარი სი-
სწრაფით ვრცელდება ხალხში და
შემდეგ კი იგივე ლეგენდები, უკვე
პრეტერზიის სახით ჩამოყალიბე-
ბული, უბრუნდება მეცნიერებას.
იქმნება ყოვლად დაუშვებელი
მდგომარეობა, როდესაც მეცნიე-
რები იძულებული არიან წავიდნ-
ენ იაფფასიან კომპრომისზე იმის
გამო, რომ არ დაუმსხვილონ საზო-
გადოების ფართო წრებს ის ილუ-
ზიები, რომლის შექმნაში ნებით
თუ უნებლივთ, თვითონვე უდევთ
ბრალი" (ე. მეტრეველი, მასალები
იერუსალიმის ქართული კოლონის
ისტორიისათვის, თბილისი, 1962 წ.,
გვ. 49). ასე გვაფრთხოებდა წლები-
ს მანძილზე ქართულ ხელნაწერთა
ინსტიტუტის დირექტორი, აკადემი-
კოვანი ლევან მეტრეველი. ამ შეგონე-
ბული სამოთხე მართვის მიზანი მი-
ეძ, რისთვისაც დიდ ძალლობას ვუ-
ხდი) სასამონვნ და ამდღლებულ
განცდას დიდი მაღლიერების და მო-
ნიერების გრძნობაც დაემატა ამ ქალ-
ბატონის მიმართ, რომელიც ებრა-
ელ ბავშვებს ასეთი სიყვარულით
უკვება მისთვის სრულიად უცნობი
ხალხის შესახებ. პირველი ქართვე-
ლები თქვენ ხართ, ვასაც ვესაუბრე-
ბი, ქართველ ებრაელებისაც კი არ
ვიცნობ, გვითხრა შეხვედრისას.

იერუსალიმის ბერი ძველი
მცხოვრისისთვის ჯვრის მონასტე-
რი და მისი შემოგარენი განსაკუთ-
რებით მნიშვნელოვანია ადგილია,
პირადად ჩემთვის კი - ბავშვობისდ-
როინდელი სამოთხე, ნიგნის პირვე-
ლი თავი სწორედ ასე დავასათაურე
კიდეცო - "იერუსალიმელი ბავშვების
სამოთხე" - გვიყვებოდა ლიმილ-

ბის პირნათლად შემსრულებელმა და უაღრესად კეთილსინდისიერმა მეკლევარმა ყველა არსებული მასალის შეჯერება-შესწავლის საფუძველზე, მხოლოდ უდიდესი შრომისა და დაკირუების შემდეგ განაცხადა, რომ: „ჯვარის მონასტერში დამკვიდრებული ტრადიციის მიხედვით შოთა რუსთველი შოთა მეჭურჭლეოთუხუცესია (როგორც გახსოვთ, იერუსალიმის ქართულ სკინა-ქსარში ჩანერილია შოთა მეჭურჭლეოთუხუცესის აღაპი: მ. მ.), ეს ტრადიციის ასახა ტ. გაბაშვილის „მიმოსლვაში“. შოთა მეჭურჭლეოთუხუცესის აღაპი XII ს. დამლევისა ან XIII ს-ის დამდგენის არის, ხოლო შოთა რუსთველის გამოსახულება ჯვარის კედლებზე იმის სიცოცხლეშივე უნდა იყოს შესრულებული... შოთა რუსთველისა და შოთა

8 888 888888888888, 88888 888888888, 8888 8 888888888888

გორგონის წიგნის ყდა

აღნებეს. აქ ახლაც სასიამოვნო სინკ-
ნარე და სიმშეიდეა. მ. მ.). "დღეს ამ
მიდამოში ჩემი ბაგშვიბისდრონდე-
ლი ხედიდან მხოლოდ მონასტერი
დარჩა შეუცვლელი - ისეთი, როგ-
ორც მაშინ ყოფილი და ჩიტების ლალი ჭი-
კწიეთ - არართეულებრივად ლამაზი
მუსიკა" (ჯვრის მონასტრის კუთხინი-
ლი მინის დიდი ნაწილი 1948 წელს
ისრაელის მთავრობამ 99-წლიანი
იჯარით აიღო ბერძნულ საპატრია-
რქოსგან და ამ ტერიტორიიზე ააშე-
ნა ქრისტიანული სასამართლო
და სხვა მნიშვნელოვანი სახელმწი-
ფო შენობები, სახელმწიფო მუზეუმი-
ს მრავალშენიშვინანი კომპლექსი
სრულიად უნიკალურ "წიგნის სახლ-
თან" ერთად, სადაც ყუმრანის გრაგ-
ნილებია დაცული. მ. მ.)

"ეს მონასტერი 1500 წლის წინ
ქართველებმა ააშენეს. აქ მოღვანე-
ობდნენ წმინდა მინაზე ცხოვრების
მსურველი ბერები. უსლოვარი დრო-
ის სახლი არ არის დაცული. მ. მ.)

დანა სხვადასხვა ხალხები და ტომები ცდილობდნენ მონასტრის შენობის ხელში ჩაგდებას. ამიტომაც არის იგი აშენებული როგორც ციხესიმაგრე, ზემოთ პატარა ფანჯრებით, შესასვლელში პატარა დაცული კარია. მაგრამ ის ვერც მუსლიმთა რისხვას გადაურჩა, არც ჯვაროსნები დარჩენინ გულგრძელი მის მიმართ... ეს მონასტრი ხომ იმ ხის ფესვებზეა აშენებული, რომელიც სოლომონ მეფის ტაძრის ასაგბად მოქრეს, შემდეგ კი ის ჯვრი გამოთალეს, რომელზეც ქრისტე აცვეს".

"ერთ დროს საქართველოში მეფობდა მეფე თამარი, რომელმაც ჯვრის მონასტრები წარმომადგენლობა გამოგზავნა. სათავეში მას ძალიან პატივცემული ადამიანი, თამარის ნდობით აღჭურვილი პირი, შოთა რუსთაველი ედგა. ბერები სი-

დანიელი, იაკობის სიზმარი და
სსხვა სურათები თანახიდან
ლი აღთქმიდან".
ლეგენდის ერთ-ერთ სვეტზე
მნიშვნელოვანი უზარმაზარი ფრეს-
კო ქვემოთ ყო, ფეხებთან - მო-
კაცი თეთრი წვერით. ძველი
ალი წარწერა გვაუწყებს, რომ
არა რუსთაველია. მან არა მარ-
ტილმდღვანელი მთელ სამუშა-
ორამედ საკუთარი სახსრებიც
არა ამ საქმეს. ამ ნახატებმა ჩე-
რეუყვებოდა 10 წლის აიალას მა-
რი წლით უფროსი მეგობარი -
დიდი შთაბეჭდილება მოახ-
ჩემი აზრით, ეს ყველაზე ლა-
ახასტებია, რაც იერუსალიმში
ცხს. თუმცა, მათი ნახვა არც
ლია, იქ შესვლას განსაკუთ-
ო საშვი სჭირდება".
უსთაველის შემდეგ ასპიტ
მო,
შენ, ჭირთა ჩვენთა ტკბილო მა-
ლამო,
შენ, კირო ჩვენთა ქვათა და კირ-
თა,
შენ ერთს,
შენ ვერ გომობ,
სამარის პირთან."
"კატამონ" ბერძნულად "მონას-
ტრიის გვერდით", "მონასტერთა ახ-
ლოს" ნიშანს. კატამონში, ნეკადი-
მონის ქუჩაზე წმ. სკომეონ მართლის
სახელმობის ერთ დროს ქართული
ეკლესია-მონასტერი დგას. ის XVI
საუკუნეში დაინგრა, თანამედროვე
შენობა 1879 წელს არის აშენებული.
აბებამად მის მნიშვნელოვან ნაწილში
საავადმყოფო-თავშესაფარია გან-
ლაგებული. მ. ბ.)
"და მე გამახსენდა ნახუმ გუტმა-
ნის ნიგნი - წერს აიალია გორდონი

ასეთია მოკლე შინაარსი 1995 წელს ისრაელში გამოცემული საბავშვო წიგნისა "ჯვრის მონასტრის ხეობა" (Am Oved Publishers Ltd, Tel Aviv), რომელიც დაწერილი და დასურათებულია აიალა გორდონის მიერ. "ვეფხისტყაოსანი" მას, როგორც ჩანს, გაპონოვის თარგმანში წაუკითხავს. ქუთაისიდან წამოსულ ბორის გაპონოვზე ხელოვნებათმ- გორდონის ბავშვობაში ჯვრის მონასტრის მთხორბელი ბერები უსათუოდ ბერძნები იქნებოდნენ. იერუსალიმის ბერძნული მართლმადიდებელი საბატრიიარქო საბერძნებელი თავის სახელმწიფოსაგან დამოუკიდებელი ორგანიზაციაა, ამიტომ, უფრო გარკვეული რომ იყოს, ყოველთვის ვცდილობ ვახსენო არა უბრალოდ ბერძნები, არამედ ბერძენი ბერები,

ცოდნების კარიბ თვრი მოყვებოდა: "ერეც-ის სრაალში რომ ამოვიდა, გაპონოვი უკვე ძალიან აფად იყო და თავს სუსტად გრძნობდა, ყველას უკვირდა, რომ ასე შორიდინ, მაშინ ჩვენთვის უცნობი ქვეყნიდან მოსულმა კაცმა ასეთი დახვეწილი ებრაული იცოდა (ებრაული ბაბუამ საქართველოში ასწავლა. მ. მ.). ყველა დიდ პატივს სცემდა. სამწუხაროდ, მალე გარდაიცვალა (1971 წელს ამოვიდა ისრაელში, 1972 წელს კი გარდაიცვალა. მ. მ.). ჩემი მეუღლე სამსახურში, ტელ-ავივის მახლობლად მდებარე ტელ-ჰაშმერის საავადმყოფოში, მისი სახელობის ქურით დადის-ო". გარდაცვალების შემდეგ იმ ქუჩას, სადაც გაპონოვი ცხოვრობდა, მისი სახელი ენოდა. ასე დაუფასეს ბორის (დოვ) გაპონოვს დამსახურება, "ვეფხისტყაოსნის" ებრაულად თარგმნა და ამით ხომ შოთა რუსთაველსაც დიდი პატივი მიაგეს! სხვათა შორის, იერუსალიმის ბერძნული საპატრიარქოს იურიდიული მრჩეველი, რომელიც ფრეგესის გამოსახულებით, 2001 წლის სექტემბერში იმ დროისთვის ისრაელის ფოსტის ერთ-ერთი ხელმძღვანელის, ოცდაათი წლით ადრე ქუთაოსიდან ამოსული მერაბ ფიჩხაძის დაფინანსებითა და ჩემი მეუღლის, ისრაელში იმაზამინდელი ელჩის, რევაზ გაჩეჩილაძის იდეითა და ძალისხმევით გამოიცა საქართველო-ისრაელის ერთობლივი მარკები. ქართულმა მარკაზე ქუთაისის დიდი სინაგოგამ აღმდეგილი, ისრაელის მარკაზე კი, როგორც ზემოთ მოგახსენება, - შოთა რუსთაველის გამოსახულება ჯვრის მონასტრის ფრეგესიდან, რომელსაც ფონად ებრაული თარგმანი გასდევს "ვეფხისტყაოსნიდან", უკანონობის კი - პოემის პირველი ორი სტროფი ქართულად:

"რომელმან შექმნა სამყარო ძალითა მით ძლიერითა,

და ადგილების დეპარტამენტის თანამშრომლებთან ერთად გამოცხადდა (იხ. ზემოთ დასახელებული ჩვენი წერილი), შოთა რუსთაველის სიბრძნითა და სიდიდადით აღფრთოვანებას ვერ მაღავდა და ზოგი აფორიზმი ზიპერათავა ვი ახსოვდა. „ვითხის-ზეგარდომ არსნი სულითა ყენა ზეცით მონაბერითა, ჩვენ, კაცთა, მოგვცა ქვეყანა, გვეჭვს უთვალავი ფერითა, მისგან არს ყოვლი ხელმწიფე სახითა მის მიერითა. ჰე ლიტერთ ერთო. შენ შეჲპერინ

ერებუს. ისინი კი არ და ცა ას კა
მხოლოდ იმიტომ ჩავრთო, რომ
თხრობა მკითხველისთვის უფრო
ინფორმაციული და სასწრეულო გა-
მეხადა. რამდნად გამომვიდა, არ
ვიცი. ვფიქრობ, ასევე მნიშვნელო-
ვანია აღვნიშნო, რომ ბერები, რომ-
ლებიც ასეთი სიყვარულით უკვებო-
დნენ ბავშვებს ჯვრის მონასტრისა

ბორის გაბოროვის მემორიალური
დაფაზა გამოსახული ბარელიეფით
ქუთაისის საცხოვრებელი სახლიდ-
ან.

აქვე გთავაზობთ ქ-ნ აალასთან
ერთად გადალებულ ფოტოსა და რა-
მდენიმე ილუსტრაციას მისი წიგნი-
დან. ვდიქრობ, ისინი თქვენს ისევი

და შოთა რუსთაველის შესახებ, ბერძნები არიან. ამას გვაფიქრებინებს ის, რომ მე-16 საუკუნიდან, სელიმ I-სა და სულეიმან ბრწყინვალის სულ-თონისძინვე მოყოლებული, მეოცე სა-უკუნემდე, ბრიტანული მანდატის დამყარებამდე, პალესტინა ოსმალთა ბატონობის ქედზე იმყოფებოდა. პალესტინის ტერიტორიაზე წმინდა ადგილების ყველა კუთხე-კუნძულის გარშემი გაუთავებელი დავისა და მიმტციცებლიობის საბოლოოდ შესანცვეტად სულთან აბდულ-მეჯიდ-მა 1852 წელს გამოსცა ფირმანი წმინდა მიზაზე სტატუს კვოს დასამყარებლად, რომლის თანახმადაც იმ წესს სხვადასხვა ქრისტიანული მიმართულების ეკლესიების ხელთ არსებული ქონების მფლობელობის შეცვლა აღარ შეძლებოდა. ეს ფირმანი უძირველესად ეხებოდა იერუსალიმის ქრისტეს საფლავისა და ბეთლემის შობის ეკლესიებში ბერძენი

